

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit pectorale dominice passionis siue diuini amoris.
Quia salus vita [et] rede[m]ptio generis humani i[n]
passione d[omi]ni co[n]sistit ...**

[Aalst oder Antwerpen], 1486

Primu[m] ne[m]pe egressu[m] audi o a[n]i[m]a fidel[is] [et] deuota ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30803

O crux aue spes vnica s̄ passionis tpe: auge p̄ys iustitiā: reisq; dona veniā **A**rbor decora ⁊ fulgida: ornata regis purpura electa digno stipite: tā sancta mēbra tāgere **M**ūdo vitā dare: celū aperire que ī celis sūt: ⁊ que ī terris pacificare. **¶** **D**ic igit̄ o mitissime dñe. **C**ū egressus fuero de vrbe extēdā palmas meas ad dñm: ⁊ cessabūt tonitrua: ⁊ grādo nō erit: vt scias qz dñi est fra **U**bi tria tangit. **¶** **P**rimo sue passiōis locū: ibi **C**ū egressus fuero de vrbe. s. iherusalē. **¶** **S**ecūdo genus passiōis horridū **Q**uia extēdā palmas meas. s. in patibulo crucis ad dñm. **¶** **T**ertio sue passiōis fructū p̄ciosum: cū subdit **C**essabūt tonitrua. s. vidi cte dei p̄ placatiōez ⁊ recōsiliatiōē p̄ris **E**t grādo nō erit. quia potestas demonis ex ei⁹ deiectiōe cessabit **U**t scias quia dñi ē terra **I**d ē vt illumines in fide sp̄s hoīs **E**cce fructū. **¶** **I**git̄ quo ad primum. **N**ota qz x̄ps hodie multiplicē fecit egressum. **¶** **P**rimū de cenaculo ad oraculū **¶** **S**cōm de oraculo ad anne domiciliū. **¶** **T**ertū ab āna ad cayphā p̄tificē impiū. **¶** **Q**uartū a caypha in pylati p̄torū. **¶** **Q**uitū a pylato ad herodis iuditiū. **¶** **S**extū ab herode ad pylati cōsistoriū. **¶** **S**eptimū a cōsistorio ad spectaculū. **¶** **O**ctauū ab illo loco ex vrbe ad patibulum **U**ere hys egressibus ducimur ad choros angelorum. **O** q̄ beatus ero si in hys exercitatus fuero.

D Kimū nēpe egressū audi o

aia fidel ⁊ deuota que euāgeliste scripserūt. **A**it. n. iohānes dices **E**gressus ihs cū discipul̄ suis trās torrētem cedron. a cedris ibi plātatis **E**t venit ī villā que scōm matheū dī Bethsemani. sita videlicz ī pede mōtis oliueti. **E**t id̄ dī **L**uce. 21. **U**enit ī mōtē oliuaz. **I**n fine illi⁹ villule erat ort⁹ qdā cōtēplatiōi apt⁹. ⁊ illic itrauit ihs **I**ste ort⁹ ē vlī torrētē cedrō: qz vall⁹ iosaphat ē inēmedia inē mōtē oliueti ⁊ ciuitatē iherusalē: ⁊ torrēs cedron currit p̄ mediū illi⁹ vall. **C**ōcordāt igit̄ euāgeliste ī scribēdo qz nis diuersimode nominent locū. **D**ixit igit̄ ihs **S**edete hic: ⁊ vigilate mecū **Q**uasi diceret **C**ōdescēdo vobis in q̄te: s; vigilate mecū in tribulatiōis tpe **E**t assūpto petro ⁊ duob⁹ filijs zebedi. **C**ū pp̄e p̄rogatiuā specialis eminētie: q̄a viderāt gloriā trāssificationis sue in monte: ⁊ potētiā diuinitatis sue in puelle sit scitatione. **C**ū propter cruditiōē nostre ignorantie. **N**am non omnibus: sed fidelibus sacra sunt mysteria reuelanda: vtpote **C**um petro in fide feruentibus. **C**ū **J**acobo mūdū diabolūq; vincētibus. **E**t cū **J**ohāne carnē ⁊ aiām ī itegritate tenentib⁹.

Euigilem⁹ z nos vidētes que pro nobis agūt in h̄ saluari sal
uatoris egressu. ¶ Nam p̄mo anxie tristat. ¶ Secūdo societas
apostolorū ei adunat. ¶ Tertio vt agnus inocens debachatur.
¶ Primū p̄ ab euāgelista. Quia cepit inq̄t cōtristari z mestus
esse. dicēs eis. Tristis ē aīa mea vsq; ad mortē. Quod duplici
pōt intelligi. Unomō intēsiue. Quia tā intense doluit quātū po
tuit. Aliomō extēsiue. Quia vsq; ad mortē durauit. Super quo
Anselm⁹ cōquerit dicēs. Vñ hoc deus meus: ita cōpateris mi
hi exhibēs hoiēm: vt quodāmō videaris nescire q; deus ē. S; z
mirandū valde ē q; rex glorie z gloria angeloz z solator oīm
tristat. Si enī nullus tristat: nisi de eo qd ē d̄ volūtate suā: z d̄
volūtate eius nihil pōt fieri: quō igit̄ tristari pōt in cui⁹ manu
sūt oīa: z sub cui⁹ ditiōe posita sūt vniuersa. ¶ Preterea scriptū ē
prouerbioz. 12. Nō cōtristabit iustū quitquid ei acciderit. Spe
igit̄ qui ē sol iusticie quō tristat. ¶ Insup scdm̄ Senecā. Virtutē
nihil pōt ledere: sic nihil pōt eā auferre. Et Ysaie. 42. dī de dño
nro. Nō erit tristis neq; turbulētus. Respōsio dñi bonauētura
in tertio distinctiōe. 15. Q; fuit in xpo tristitia nō tñ oīi mō. quo ī
nobis ē. Est enī quedā tristitia que ē p̄ter rōnis imperiū: z con
surgit ex quadā necessitate z surreptione: sicut p̄mi motus: z h̄
quidē cōmūnis ē sapientibus z insipientibus: z bonis z malis.
Et ē tristitia alia d̄ iuditiū rōnis rectū: in qua rō subycit̄ sensua
litate: nec tantū turbatur: sed et̄ pturbat. ¶ Hys duobus modis
nō fuit in xpo tristitia. Est etiā tristitia que ē subiecta rōnis im
perio z iudicio: qñ. s. quis tristat rōne dictante z saudente ipm̄
tantū z taliter sup aliquo debere tristari: z hoc mō fuit in xpo
tristitia: quia de nullo fuit tristatus: nisi scdm̄ q; dictabat ei rō.
Et hoc idē inuīt̄ Iohis. 11. vbi dī Ihesus aut̄ fremuit spiritu z
turbauit semetipm̄. In quo oīdī q; turbatio z tristitia rōni nō
p̄fidebat sed subiacebat. ¶ Ad p̄mū argumētū in cōtrariū dicē
dū ē scdm̄ sanctū bonauēturā vbi supra: q; verū ē de volūtate
rōis: n̄ aut̄ de volūtate sensualitatis. ¶ Ad scd̄z dī q; iustus nō
cōtristat̄ tristitia cōtra rectū rōnis iuditiū. ¶ Ad aliud. s. Gene
ce verbū dī: q; seneca nō vult pbare q; tristitia turbās nō sit in
sapiente: sed pturbans. Perturbatio aut̄ dicit̄ deflectionē rōnis
ab equalitate: z hoc mō sapiens nec tristatur nec pturbat. Pre
terea nō turbari vel nō cōtristari vbi hō debet cōtristari: nō est
sapientie: sed potius insipientie. Quia dīc̄ apostolus ad romanos
12. Gaudere cū gaudentib⁹: flere cū flētibus. ¶ Ad aliud scilicet
Ysaie. Dicendū q; ysaias nō excludit a xpo qualēcūq; tristitiā.

congruentia humane redēptiōis: si mors morif me scdm carnē
nō moriente: aufer experimētū passionis a me filio tue dilectio
nis z eterne generatiōis **U**erūptamē nō sicut ego volo: hūano
scilicet affectu **S**z sicut tu **Q**uasi dicat **N**on h fiat quod hūano
affectu loquor: sz ad quod missus sū: z ppf quod tua voluntate
ex obediētia z caritate ad terras descendi. **Q**uod nēpe ex hūa
na infirmitate horruerat: in semctipm reuertēs p virtutē forti
tudis z vim pfecte dilectiōis cōfirmat **O** pūi vbu **O** amabilis
vox vere inflexiua oīno possidens vtutē **U**nigenit⁹ filius dei nō
querit suā voluntatē que tñ mala non fuit: z hoies pleni omni
iniqtate nō desistūt in prauitate cordis suā volūtate diuine vo
lūtati pponere. **O** aīa mea karissima tu que p lapsū surgere nō
vales p te: eleuas te in rebellioē cōtra creatorē tuū: q sup ōnes
existens z manens: tñ se humiliat. vt a via erroris te reducere
q̄at **A**pphēde disciplinā hāc: z sine dubio luenies gratiā z ve
niā. **S**ed tria debem⁹ in ista orōe vtuosa ppēdere. **P**rimū ē
vtrū cōt decuit xpm orare. **S**cdm vtrū potuit qd̄ orauit ipetrare
Tertiū vtrū sua oratio qua orauit fuit ex ratioē. vel ex sensuali
tate **A**d pmū dicendū scdm petrū de tharentasia in tertio di
stictiōe. 17. q̄ in xpo ē duplex nā. s. diuina z hūana **S**cdm h̄ igz
q̄ ē de⁹ nō orauit nec orare debuit: sic enī ē equalis patri. **E**t se
cū dū augustinū libro de correctiōe z gratia **N**eino q̄rit ab alio
quod per se hz **S**cdm hoc aut q̄ ē hō: sic duplici pōt cōsiderari
aut vt cōprehēsor: z sic cōueniebat ei orare pro alyz z nō pro se.
Aut vt viator: z sic conueniebat ei orare tam pro se q̄ pro alyz
Tamē scdm richardū dis. eadē: oratio pro alio ē ad excludēduz
defectū aliq̄ ab illo pro quo oratur **D**uplex aut ē defectus. s.
culpabilis z penalis. **E**t quia in xpo nullus fuit defectus culpa
bilis nec esse potuit: iō hoc mō nō orauit pro se: sed pro alyz: qz
nō indiguit ipe sed nos **S**ed qz in eo fuit defectus penalis: taz
ex parte corporis q̄ ex pte aīe in q̄tū erat passibilis: iō scdm q̄
oratio ordinat̄ ad exclusionē defectus penalis orauit nō tantū
pro alyz sed etiā pro se. **A**d scdm. s. an potuit quod orauit ipe
trare. **D**icendū scdm sanctū bonauenturā q̄ in ōnibus q̄ petyt
voluntate rationis vel voluntate absoluta fuit exauditus: sed
non in omnibus que petyt voluntate carnis **T**ales enī petiti
ones magis ordinabantur ad nostram instructionem: q̄ ad di
uinam exauditionem **U**nde etiam idem sanctus bonauētura
ait in tertio distinctione. 17. q̄ in xp̄isto duplex volūtas ē **U**na
rationis que erat similis z subiecta voluntati diuine **A**ltera sē

fualitatis: quā rō subiacebat voluntati diuine: licet ip̄a sensuali
tas cōtrariū appeteret Et sic illa voluntas qūuis nō erat similis
erat tñ subiecta: ac per hoc non erat contraria. ¶ **A**d tertium. s.
vtrū ista oratio qua orauit in passione fuit a ratione vel a volū
tate. Dicendū sc̄dm̄ doctorē scraphicū sanctū bonauenturam ī
tertio distinctione. i. 2. q. de ipsa oratiōe xp̄isti dupliciter possu
mus loqui **A**ut quātū ad materiā **A**ut quātū ad formā **S**i p̄
mo mō tūc cū materia orationis respiciat desiderium petentis
talis: petitio fuit sensualitatis: cui⁹ desiderū erat ad nō morien
dū vt dicit magister sententiarū in littera **S**i autē loquamur de
ipsa orōne quātū ad formā: sic cū forma petitionis respiciat dis
cretionē petentis vel proponentis: et talis modus proponendi
fit a discretionē rationis: concedendū est qd talis oratio fuit vo
luntat] rationalis **A**d quod melius intelligendum notandum
est qd cū in xp̄o sint plures nature intellectuales. s. diuina et hū
ana: necesse ē in xp̄o plures esse volūtates: ad quod magister in
textu multimodas sanctorū auctoritates iducit. **U**nde si nume
rentur voluntates in xp̄isto secundum naturas: due sunt scilicet
diuina et humana **S**ed secundum personam tres sunt scilicet
voluntas diuina: et voluntas anime rationalis: et voluntas
appetitiua sensitiua: que extēso noīe volūtatis volūtas dī: quia
mouet post apphensionē **N**ā pprie loquēdo de noīe volūtatis.
volūtas nō iuenit nisi pte rationali aīe sc̄dm̄ philosophū tertio
de aīa **I**git tanq̄ verus de⁹ et hō cogitās ymmo clare sciens et
vidēs que sibi parabāt ī pximo passiōes. que martyria ī corpe
suo pprio et ē mystico tolleraturus erat: volūtate qdē pietatis
dicebat. **P**at̄ si vis trāseat a me calix iste **V**erūptm̄ qz sic ē volū
tas tua: vt pro hūano genere moriēdo et patiēdo satisfaciā: ecce
me p̄mptissimū offero: fiat nō quod ego volo volūtate sensuali
tati: s; quod tu o p̄z decreuisti bñplacito diuīe volūtatis tue: qz
illud ego fili⁹ tuus volo volūtate rōis. ¶ **S**equit̄ **E**t rediens de
loco ī q̄ orauerat ad discipulos suos: iuenit eos dormiētes **E**rāt
.n. oculi eoz ḡuati **V**ideam⁹ qd sōpn⁹ iste significat **V**ere sc̄dm̄
bedā sōpn⁹ corporis figurabat qd ī pximo ḡuadi erāt sōpno īfide
litas **E**t petro ap̄loz sūmo ait yronice **S**ic: **S**ymō dormis:
Quasi diceret **S**ic fact] exhibes qd v̄bis tā arduis spospōdisti:
Minime **N**on potuisti vna hora vigilare mecū: **D**oc addidit
ad maiorē exaggerationē **A**c si patenē dicat **C**ū id qd min⁹ est
nō exhibes quō id qd maius ē sustinere seu agere posses: **Q**uo
mori paratus es mecū: q̄ in vni⁹ hore vigilia nō p̄manes vigil

Dūc petru sopore depressum signāter increpat: et nō sine causa.
Priō rōne promissiōis animose. Plus enī ceteris v̄bis suis spo
spōderat: iō maiori rephēsiōe indigebat. **S**cdo rōne p̄minētie
spetiose. Nā clauēs regni celoz in sp̄tiali sibi tradēde erāt. vñ
maiorē p̄parationē et ad p̄lationē cōgruētiorē dispōnē ip̄m h̄re
oportebat. **T**ertio rōe figuratiōis fructuose. Nā oēs p̄lati somp
no negligētie depressi: sūt in eo correpti: et v̄tinā ad curā gregis
fidelit̄ agendā ex h̄ ip̄o excitati. **U**ñ. 36. diffictione caplō **S**i q̄s
Dicit canō **O**portet p̄cipue p̄latū intentū esse orōni: nō solū pro
se sed et pro subditis: exēplo moysi q̄ eleuādo manū in orōne po
pulus eius v̄cebat: et depmēdo succūbebat. **U**t p̄z exodi. 18. **O**
quot sūt moderno tpe p̄lati dormiētes p̄re torpore: v̄tinā excite
tur cū petro: dñi vigilātis et excitātis f̄mōc. **O** quot sūt xp̄iani
negligētes: dñio deo multa promittētes: et p̄ torpore sp̄s mini
me soluētes. **A**udiāt hy oēs quod subifert. **V**igilate et orate vt
nō itretis ī tēptationē **I**d ē ne tēptatio vos superz iducti ad cō
sensū et opationē. **N**ō dicit pi⁹ pastor **N**e tēptemini. vt nō aufe
rat a nobis cām meriti **N**epe tēptatiōis initiū ē suggestio ma
la. **C**ōcēsus in delectationē vel op⁹ ē tēptatiōis mediū. **I**p̄m v̄o
op⁹ dat cōsumationē et terminū **Q**ui vlt euadere et coronā op
tinere: dēt vigilāti aīo: studio orōnis itēdere. **Q**uia scdm̄ **Y**fido
rū h̄ ē remediū illi⁹ q̄ vicioz tēptamētis estuat: vt clipeū orōis
opponat. **N**ā frequēs feruēsq; orō: ē vicioz ipugnatiū extinctō.
Deniq; sic ille q̄ audit furē vel latronē ī domo et tacet fauere vi
det̄ furi et pditor ē dñi. **S**ic q̄ scit tēptationē eē ī corde videtur
xp̄m pdere et dyabolo p̄ pte cōsentire cū armis orōnū desistit se
munire. **E**t subnectit **S**p̄s q̄dē p̄mpt⁹ ē: caro aut̄ infirma. **U**ñ
Jeronim⁹ **Q**uātū de ardore mētis cōfidim⁹: tātū de carnis fra
gilitate timeam⁹. **I**nfirmitatē misere carnis n̄re plus expimur
in nobis q̄ legere possum⁹ in codicib⁹. **I**psa caro cōcupiscit ad
uersus sp̄m: et sp̄s aduersus carnē hec. n. sibi iuicē aduersant̄.
Sz spiritu ābulem⁹: orōni instem⁹: gemitib⁹ pulsem⁹: c̄na desi
derem⁹. **D**ñm n̄m orantē: vigilantē: excitatē auscultem⁹: et vi
ctoriā carnis suo iuuamie fidēt̄ dico optinebim⁹. **E**cce aīa mea
quo vadit ille q̄ dignat⁹ ē te a sūpno torporis excitare: et ī extre
mo dēt̄ a sūpno mortis suscitare. **N**ā itēz scdo abyt et orauit. **N**ō
sufficit semel orare: s; pseuerantē oportet pulsare: et exēplar p̄ful
gidū attēte cōsiderare: atq; qd̄ orauerit ruminare. **D**ñi iqt̄ si n̄ p̄t
hic calix transire nisi bibā illū: fiat volūtas tua. **O** v̄bū q̄s breue
et latū ptulisti v̄bū **B**reue inq; in exp̄mendo: s; latū ī cōcipiēdo

quæ salus totius corporis pendet ex hoc vbo capitis. **Hoc** est vbu
quod oēs fideles instruxit: oēs cōfessores accendit: oēs marty
res coronauit. **Nā** quis mūdi odia: q̄s tēptationū turbines: q̄s
p̄secutorū possēt superare terrores: nisi x̄ps in oibus et p̄ oibus
diceret **Fiat** volūtas tua: **Sz** o aīa mea cogitare posses: cū vni
genit⁹ filius dei sciret sensualitatē in hac petitiōe nō exaudien
dā cū peteret contrariū diuini p̄positi: q̄re ḡ illā petitiōe p̄posu
it: **Respōdet** s̄ctus bonauētura doctor seraphic⁹ i tertio distin
ctiōe. i. 7. q̄ p̄pter tria id fecit. **¶** **Primo** p̄t manifestationē hu
mane nature que nālī refugiebat passionē: et in hoc erudiuit
n̄ram fidē. **¶** **Secūdo** ad cōfirmandā n̄ram ibecillitatē: vt nō dif
fidamus si passionū pericula exhorrem⁹: et in hoc crexit n̄ram
spem. **¶** **Tertio** ad docēdū n̄ram volūtatē subyeciendā diuine vo
lūtati: quod ostēdit i cōditiōe apposita **Nō** sic ego volo **Et** in **B**
ordinauit i nobis caritatē **Un̄** i illa orōne magis orauit pro no
bis: q̄ p̄ se **Sequit̄** **Et** reuersus denuo iuenit eos dormiētes p̄
tristitia **Erāt. n.** oculi eorū grauari **Interiores** q̄dē terrore et tri
stitia: exteriores vō vigiliarū p̄tractiōe **Nā** tristitie magnitudi
ne sompnū nō poterāt vicere: timētes tā p̄ capite q̄ p̄ se **Et** si
cut dormiebāt mente: ita et corpe: q̄ ex torpore aīe q̄nq̄ puenit
sompnus nature **¶** **Q̄s** pius et bonus pastor q̄ vidēs oculis mi
sericordie eos i tāto torpore: q̄si dissimulās nō arguit ipos: dās
exemplū oibus platis interdū suis ddescēdere subditis **Discāt**
exēplo tāti capitis oēs: q̄ iō sic iterauit suorū visitationē discipu
lorū: ad inuendū q̄ opa caritatis debēt eē orōni cōiuncta: p̄fer
tim in illis q̄ p̄ multis reddituri sūt rationē vt a vita cōtēplati
ua ad actiuā se coaptēt: et iterū p̄t actiuā n̄ ōnino cōtēplatiuā
deserāt: s̄z aliq̄ salubriter suspendāt **Et** iō sequit̄ **Relictis** illis
iterū abyt. s. ad locū orōnis. **Et** tertio eūdē orauit s̄monē dicēs.
¶ **O** fortissimū athletā **Quare** sic tuo feruore n̄ram cōfundis pi
gritiā: nisi vt caritas i nobis plenū adipiscat dominū: nullūq̄
iueniat torpor seu inertia locū. **¶** **Quarto** corroborauit celebri
fluxus p̄fluuii **Ipsō** enī orante apparuit illi angelus de celo cō
fortans eū **Secūm** sanctū thomā i tertia pte q̄stiōe. i. 2. **Articulo**
quarto in solutione primi argumēti **Non** q̄ creator indigebat
creature subsidio: sed homo factus sicut nobis et propter nos ē
contristatus: sic nobis et propter nos ē confortatus **Secūdum**
magistrum nycolaum. de lyra **Iste** angelus apparuit ei in as
sumpto corpe ad cōfortandum eum tanq̄ hominem verū: con
tra tristitiā insurgentem in partem sensitiuā: aliqua verba

solatoria sibi dicēdo **P**reterea confortauit eum orātem: vt no-
bis dareſ intelligi: q̄ angeloz mynisteriū: presto sit deuote ora-
tioni instātibus: ⁊ mentē ac spiritū sincero corde ad deū eleuā-
tibus: quare etiā pleriq; electoz in suis orōnibus angelozū ap-
paritionibus sūt letificati ⁊ in tribulationibus cōsolati **A**yunt
quidā michaelē archāgelū astutisse ihesu orāti ⁊ dixisse se patri
orōnis tenorē retulisse: ōnesq; p̄cidentes angelos pro hoc ipso
orasse: ⁊ p̄zem respōdisse **N**ouit dilectus filius meus q̄ huani
generis redēptio quā sūmo poptamus amoris ardore: fieri de-
cent nō pōt sine sanguis effusioe **N**ōnulli vō sentiūt q̄ archan-
gelus gabriel cui incarnationis sacramentū ad ānuntiandum
fuit cōmissū: suū in p̄nti exhibuerit ihesu icarnato familiare cō-
tuberniū **S**ed que verba potuit angelus cōfortans: id ē ad mo-
dū cōfortantis se habēs referre: **R**espōdet theophilus istaz an-
geli cōfortationē p̄cedere ad xpi glōzificationē: vtpote **D**ñe tua
ē v̄tus: tua ē potētia: tu solus potes cōtra mortis iperū infernū
⁊ dyabolū genus liberare hūanū: tua passio ⁊ si erit transitoria
in tpe: fructu tamen p̄petuo nō frustrabit **O**mira dignatio **L**e-
gimus ihm cōfortatū: legim⁹ ⁊ angeloz mynisteriū: vt vtrāq;
natura hūana. s. ⁊ diuina saluet ī vna p̄sona. **D**eniq; vides o aīa
ipsum ihesum tertio orāntē: vt a presentibus malis cruaris: a
p̄teritis absoluaris: ⁊ a futuris p̄tegaris ⁊ abscondaris **U**nde
vide quomodo se in oratione exhibuit **S**equit̄ **E**t factus ī ago-
nia **I**d ē in certamine vel anxietate mortis quā quasi p̄ntem p̄-
uidebat **P**rolixius orabat **D**eniq; sc̄dm beātū gregoriū. **A**ppro-
pinquāte morte mētis nostre certamē in se deus expressit: qui
merito quandā vni terroris patimur morituri: cuz post paulu-
lum sumus iuenturi quod in eternū nō possit mutari. **S**i enim
cōsideremus q̄ viam presentis vite nequaquā sine culpa trā-
sire potuimus: ⁊ q̄ nec hoc ipsuz sine reatu nostro est quod lau-
dabiliter gessimus: si remota pietate iudicemur: merito in ago-
nia constituimur **E**t cū proluxius oraret: factus ē sudor eius ve-
lud gutte sanguinis decurrentis in terrā **O**aīa mea expergif-
cere videndo quid filius dei patiat̄ angustie: pro tua redēptioe
⁊ optabili saluatiōe **R**euocent̄ ⁊ recolligant̄ omnes vires tue
ad intuentū quale tibi incendium amoris pponit. quale specu-
lum feruoris exhibetur: quale bellum in viridario cordis eius
celebratur **V**idere non tedeat an fuerit verus sanguis ⁊ natu-
ralis de purissima carne ipsius **E**t intellige secundū bedā cōtra
nām fore sanguinē sudare **S**i hesitas: veritatē dico q̄ sine ōni

dubio fuit ver⁹ z naturalis sanguis de sanctissimo corpore ei⁹
quātū ad veritatē sue existētie: sed miraculosus z nō naturalis
quantū ad modū pfluēte. **P**reterea vt oia iteriora nra cōpatiāt
tanto dño: tria expedit hic nō aīo curioso: sed corde deuoto vi
gilātiq; studio pscrutare. **Q**uorū **P**rimū ē quare per guttas sā
guis distillasse dī. **S**cōm quare in terrā decurrissie phibet. **T**er
tiū vñ: id ē quid cause eē potuit: q; sic sudore sanguineo sanctis
sima eius caro irrozaret. **Q**uo ad pmū nō pfictorie s; attēte
ē sciendū q; ī sudore notat feruor: ī sanguīe pēiū: in decursa ha
būdātia: in guttis pticularis efficacitā: q;uis eēt vniuersalis sus
ficientia. **Q**uia igit nō oēs saluabūt pp̄t igratitudinē z neq̄tiā
idcirco ī guttis passus ē illā distillātā: q; grati de tāto bñficio
z de tā laborioso triūpho: fructu gaudebūt tāte passiōis ppetuo
Pudeat o aīa mea excludi z priuari tā desiderabili salute: q; si
vis cū xpo gloriosa iueniri: virtute tante caritatis in sacro illo
pfluuiio radiātis ad cōspectū puenies deitatis: ymmo p mille
milib⁹ seculis z vltra sufficit eius passio redimēdis amoroissi
ma licet acerbissima. **D**eniq; si p̄familias coxerit ferculū p̄cio
sum z delicatū suis domesticis: z fuerit p̄ mynistroz negligē
tiā postea peioratū vel putrefactū: nonne cām indignādi h; hō
ille? **Q**uid ḡ audituri sunt q; sanguinē filij dei prauis suis mori
bus sibimetip̄is vtūt ī venenū: Vere nō sine igēti rubore ī ppe
tuo remanebūt peccatoz suoz fetore: neq; carebūt gehēne iex
tiguibili ardore. **Q**uo ad scōm. s. q̄re ī terrā decurrissie phibet
ē sciendū q; pp̄t tria. **P**rio pp̄t mysticā figurationē: que secūduz
Bedā fuit: vt p̄ terrā sanguine rigatā declararet t̄renos hoīes
suo fore sanguīe redimēdos. **S**cōdo pp̄t passiōis sue exp̄mendū
valorē. **U**n̄ scōm glosā colligim⁹ vt totū mūdū peccatū mortuū
ad vitā resuscitaret: ecce valorē: q; mortis abolitionē z vite flo
ritionē. **T**ertio pp̄t sue passiōis expressionē maiorē. **U**n̄ **A**ug⁹.
Qūā amara mors cui⁹ sola p̄meditatio coegit xpm sudaſ aquā
z sāguinē. **V**ere vñ verū eē illud beati **B**ernardi v̄bū: q; si solū
ocul: s; q; ī mēbris oib⁹ asserit xpm tē fleuisse. **Q** aīa mea vid̄ bal
neū p̄ tua purificatiōe. **V**ere frigidū erat peccatū gen⁹ hūanū qd
tā calido idiguit lauacro. **Q**uo ad t̄tiū quo. s. sic potuit sudaſ
sāguis sui irrozari. **N**epe scōz phisicos cā it̄ifica sudoris ē calor
nāl: hūidū dissoluēs vaporē: s; iste mod⁹ d̄cursus: miraculosus
extitit n̄ nāl. **I**ntueamur si possum⁹ qd illa s̄ctissima aīa gēsta
uerit: que orando tale profluum expressit. **E**t quis ad plenuz
huius rei causam elucidabit? **Q**uis in thesauros abscondi
tos intronissus: scire capere z exprimere idipsam poterit?

Si dicitur: timor forte cōcumbens: perpendimus quod neminem coe-
git timor et vehemētissim⁹ sudorē emittere sanguineū. Si dicitur quod
amor ipius itēsus quo salutē q̄siuit hūanā id egerit: certe insoli-
tū ē: et ab iitio seculi nō ē huiuscemodi auditū. Si dicitur quod igēs ei⁹
desideriū quo p̄nā affectabat implere volūtātē ad h̄ ipm cōpūlit
Quis vnq̄ ad sui p̄ris p̄ceptū pficiēdū tā spōtaneū se exhibuit?
Si dicitur quod h̄ fecit vt ad sui exemplū nos tepidos seruētes efficeret
et vigiles: quis se cōformē exhibuit dñō tāto: et quātūcūq; fidel⁹
seru⁹ i electoz numero? Si dicim⁹ id actū fore in figura myste-
ry videlicet vt sic de sanctissimis mēbris sui corpis riuuli flux-
erūt sanguis: sic totū corp⁹ ei⁹ mysticū sanguineo suo pungeret
sudore: et sic quodā purpureo venustaret in posterū m̄m innu-
merabiliū sanguine. Quis debitas ḡzarū actiōes sibi poterit re-
fūdere? O spōsa regis eterni: vide qd p te emūdāda et decorāda
fecit ih̄s xp̄s fili⁹ dei. ¶ Fortassis quis exprimat dicēs quod sudauit
sudorē sanguineū vt s̄ omunē naturam hominū suū ostēdat eē
amorē: quo i orōne cōstitut⁹ genibusq; flexis aquaz fudit et san-
guinē pro omib⁹ nobis. Vere si sic dicis et sentis a veritate non
discrepas: sentiēdo tale qd de filio hoīs. Sed quia apte sunt iā ca-
tharacte celi vide et seruīdo corde nō desistas o aīa mea rore tā-
ti stillicidy de corpe filij dei colligere: et pp̄des salutē toti⁹ ge-
neri hūani ex hys p̄p̄q̄re. Quis. n. nesciat quod ex labore nimio et
estu osueuerāt corpa sudarē? Preterea cū mors vicia fuerit mo-
rituros iterdū sudor inuadit: et sepe dū nā cū pena i aliq̄ ifirmita-
te ossigit: si nā vicit p sudorē sanitatē restituit. Sic sic o aīa mea
sudat i laborib⁹ xp̄s quos a iuuetute sustinuit: sudat p estu vali-
di belli: sudat iā morte vicina: sudore suo sanguineo gen⁹ curarē
festinās hūanū. Vñ volūtarie se mori insinuat i isti⁹ liquoris ef-
fusiōe: q̄si non posset tēpus expectare pre amoris magnitudine.
Dys omib⁹ pmissis cōsiderādū ē sūmarie quod in eo fuit oīm p̄teri-
toz p̄ntiū et futuroz cognitio: et hec cognitiōes fuerūt in ip̄o q̄si
tres altissimi mōtes: i q̄b⁹ speculabat oīa peccata: penas et mise-
rias oībus peccatis debitas: scdm oēs differētias tēpoz. Et quia
debut pro oīb⁹ fatissacere: iō attēdens oīm grauitatē: amarissi-
mā sibi intellexit iminere mortē. Ecce iḡ tā horredē mortis in-
pte sensibili ymaginationē: q̄ facta sensualitas ip̄a mota fuit et
quodā mortis horrore ocussa: dū tā grāde p̄odus belli attēderz
verissime sup se iminere: ita quod sāguine⁹ hūoz fuit ad iteriora re-
duct⁹. Sup hunc iḡ horrore nālē reiciendū fortissim⁹ et feruen-
tissim⁹ amor tāq; mire magnitudis malleus sp̄cutiēs ipsumq;

63

Sudor sang.

excludēs: oēs poros corporis ihesu z venas largiter relaxauit
vt sic de sacratissimo corpe ihu flueret sudor sanguineus p gut
tulas decurrens in terrā. **C**olligim⁹ g⁹ h⁹ sudoris cām fore ardo
rē excessiui amoris ebullientē de corde dñi ihesu: z dissoluentē
humidū illud vaporosum in totū corpus suū. **O**aīa mea cogita
quō z quātū erat succēsa fornax cordis ihesu: vbi tot z tāte gut
tule p̄siliērūt: quasi scintille de fornace p̄cedentes. **I**lle lucē iste
ardorē vehemētē. **E**xpergiscere o aīa mea: excutere de puluere
induere fortitudinē sicut gygas ad bellandū: z vide q̄le belluz
z q̄ durū in rosario cordis dñi tui ē celebratū: pudeatq; sub tā
to duce in peccati fctore ac mētis torpore diutius p̄manere. **A**t
tende toto mētis tue conamine regē regū nō iam ymbre seroti
no: sed sudore suo roseo p̄fusum: p̄p̄ys sibi manibus tergentē
vultū: nūc ad celos nūc ad terras habentē aspectū: z sibi appro
pinq̄re festina: z quid surgēdo tacite p̄ferat vigilāter ausculta.
Nepe surgēs ab orōne mēte z spū: z si forte nō vocali f̄mōe ait
Si sic o p̄ decreuisti: ita ego fili⁹ tu⁹ tuū zelo honorez: sic quoq;
gener⁹ hūani totū diligo salutē. **D**si haberē tot corpa quot i ar
borib⁹ z pratis folia z gramina: quot gutte in mari: quot stelle
in celo sūt z lūaria: ac in terris bestie sūt z pecora: oīa in morte
darē p̄pter tuū honorē p̄nū z gen⁹ hūanū liberandū. **D**eide ve
nit ad discipulos suos: z eis op̄atiēs dixit. **D**ormite iā z req̄esci
te. **O**ingēs amor boni z py pastoris: q̄ suis quietē indulgit disci
pulis: ēt q̄n̄ in p̄cto sue passiōis. **C**ōtēplare o aīa ip̄m dñm for
te cū eisdē parump̄r quiescere: nō in lecto hūi strato z plumis
cōserto: seu tapetys pluribus siue lintheaminib⁹ coopto: sed in
terra lapide vel ligno ip̄ius capiti apposito: si tñ tñ habuit quie
tis tpe sue tribulationis. **I**nsup i isto egressu dñi p̄rio nōnulla
sequit̄ deuote recolēda. **N**ā aliquātulū dormiētes excitauit di
cēs. **S**uffic. **Q**uietē indulgit z torporē excludit: ne p̄textu corpa
lis necessitat⁹ satisfaciāt motib⁹ sensualitat⁹. **I**n quo iſtruimur
nō indulgere voluptati: s; necessitudini corpali: sic q̄dā noscunt̄
fecisse patrū: q̄ nō nisi stādo vel sedēdo somnū cape cōsueuerūt
Sequit̄. **V**enit hora z fili⁹ hoīs tradet̄ in man⁹ peccatorū. **A**c si
diceret. **I**n nuptys existēs cū m̄re dixi. **N**ōdū. venit hora mea.
s; iā ego veni i horā i q̄ tota hūana n̄ collapsa restaurabit̄ in
morte mea virtute diuina. **S**urgite eam⁹. **N**ō dic⁹. bōe ihu **S**ur
gam⁹ q̄a illi⁹ ē vel illoz cui vl⁹ q̄b⁹ tor⁹ aim⁹ ē deiect⁹: q̄lis ōni
moda deiectio locū nō habuit in te vniuersissimo dño. **U**n̄ sub
dit. **E**cce q̄ me tradet̄ p̄pe ē. **Q**uē nolo declinare q̄uis posses b

facere. **E**cce tertiū. scilicet de bachationē. **Q**uatuor autē possum⁹ h
 ppēdere videlicet **T**raditionē inde pditoris. **O**buinationē spōta
 neā saluatoris. **C**aptionē dolorosā p̄ pastoris. **E**uasionē scādo
 losā dñici gregl. siue aplice associatiōis. ¶ **Q**uo ad p̄mū diē bea
 tus iohānes **S**ciebat autē iudas q̄ tradebat eū: locū. s. in quo so
 lit⁹ erat ozare **Q**uia frequēter ihs cōuenerat illuc cū discipulis
 suis **U**n̄ adhuc eo loquēte. s. cū discipulis **E**cce iudas mercator
 pessim⁹. **U**n̄ de duodeci numero s; nō merito **A**cepta a p̄side
 cohorte militū gētiliū: quoz inferat capere malefactores **L**uz
 tribuno: qui p̄erat eis **A**lc turba plurima iudeoz a p̄ticipib⁹ et
 p̄ncipib⁹ sacerdotū: utiq; crudeli et pessima societate tāq; ad ca
 piendū reū: aŋcedebat eos tāq; eoz ductor **U**enit inq; euz hys
 stipat⁹ stipēdarys ipe stipula eterne mortl. ad auctozē vniuersi
 tatis in tenebris noctl. et mētis: q̄escere nō valēs donec dolorē
 cōceptū pturiat iūqtatē. **E**t hy tenebray et noctis filij venerunt
 tali duce p̄ambulo cū laternis et facib⁹: ne posset lux mūdi late
 re i tenebris: cū gladys et fustib⁹ lignis et armis ad resistendū
 illis q̄ conarēf impedire captionē ei⁹ **O** vsutia **O** neq̄tia **O** auda
 tia pueri cordis. **A**b vtraq; curia ip̄eratoris et pontificis sūpsit
 fulcimētū: vt q̄si fuato ordie legitime potestatis p̄tēdat velamē
 tū sue q̄si excusatiōis i adiutorū et robur s̄ illos q̄ erat pro pte
 saluatoris. **C**ircūdederūt q̄ euz tāq; lupi rapaces sine misericor
 dia. **Q**uozū vt in reuelatiōib⁹ sancte **B**rigide legit⁹: trecēti erāt
 armati: et pedestres laceary ducēti: sagittary. 30. portātes later
 nas. 30. ac faces quinquagita. **A**nq; vō accessit timēs ne eoz ma
 nus euaderet **D**edit eis traditor signū dicēs **Q**uēcūq; osculat⁹
 fuero: ipse ē tenete eū et ducite caute **Q**uasi dicat: licet nec vos
 nec ego dilectionē habeam⁹ ad eū: tñ valde diligit⁹ a pplō. **U**n̄
 vt cautela vobis nō desit: suadeo q̄ten⁹ oculis manib⁹ et virib⁹
 toto conatu ai insistatis p̄ captionē eius custodie: alias de faci
 li posset elabi de v̄zis manib⁹: cū oīm n̄m igenti ofusiōe. **S**ed
 q̄rere p̄t aliq; hic pro cordis affectu q̄re istud signū prestitit: cū
 tñ notus i iudea dñs fuerit. **R**espōsio q̄ p̄pter duo. ¶ **P**rimo
 ad tollēdū errozē. ¶ **S**cdo ad vltiorē ipoz captādū fauozem.
Nā milites romanoz nō cognoscebāt ihm: et aly errare i p̄sōa
 poterāt de facili: q; iacob⁹ minor erat x̄po ihu i facie similim⁹:
 p̄p̄t quod specialit̄ frat̄ dñi dicebat. **U**oluit igit̄ eos p̄ euidēs
 signū tā gētiles q̄ iudeos p̄fecte assecurare: et ex oīti vltiorē
 fauozē vtriusq; ppli et p̄ncipū obtinere: q; intēdebat se a x̄po et
 eius grege oīno alienare. **N**e igit̄ res suspecta fieret aŋcessit co

Judas.

hortē tanq̄ dūctor eoz veniēs ad ortū: z q̄ ostēderet se mēte z
corpe ei⁹ discipulū: ignorās miser q̄ q̄ oia videt eiz īteriora ple
na veneno malitie z fraudulētie cognosceret. **A**ccesit inq̄ frō
tose: salutās magistrū suū dolose: z amplexās subdole ait. **A**ue
rabbi **N**ō dixit **A**ue dñe mi: vt q̄ minoris eēt culpe mḡm q̄
dñm tradere **E**t osculatus ē eū **O** spectaculū **O**s pditoris feti
dū: tetigit p venenatū osculū os dñi mei ihu mellifluū **O** bone
ihu q̄ paciēte suffers pditorē: quē in tuo cetu habueras dispē
fatorē **D**iuda impie: nescis osculū: amoris fore inditiuz: **U**cre
q̄a tāto dilectiōis signo abuteris: iuste ab oibus pditor cēseris.
cū ipm quē oscularis nō diligere s̄z odire z tradere cōprobar].
O q̄ntū obstinat⁹ extitisti: q̄ nihil omisit vñ cōceptā malitiāz
pficere ad plenū potuisti **O**sculū pbuisti ore tuo spurcissimo: q̄i
more iudaico pacificus eēt īgressus tu⁹: z aplōz modulo de eo
rū existēs collegio: cū tñ nō discipul⁹: s̄z pditor fores īgrat⁹ **S**ed
fontē attēde adhuc scaturientē **E**cce p̄fluit pietas dñe misera
tiōis habūde: ne diut⁹ p̄stas in fūdo vel p̄fūdo malitie horē
de **N**az dixit tibi ih̄s **A**mice ad qd venisti: **A**d quod scelus di
lapsus es vt aplatū dereliquas: z pditiōne facto exerceas **S**z
p̄cūctari libeat cur dñs ipm **A**micū. exp̄mat: cū tñ ei⁹ machina
tio dolosa ipm n̄ lateat: **A**d quod fidel' aia triplicē cām itelligit
Pria ē vocatiōis gratiose **N**ā amicabilit' a dño p̄mit⁹ vocat⁹
extitit. vñ amicū ipm exp̄mit: z sic q̄si ad memoriā amicabilez
vocationē reducit. **S**ecda ē benignitatis deifice vel amoroze
Quasi īsinuat: q̄ q̄stū ī ipō ē amicitia nō deīnat. **N**ā ip̄e sp̄ sua
benignitate ē p̄mus īfundēdo gr̄am: z vlteri⁹ īfundēdo amici
tiā p̄p̄ n̄fam malitiā emēdādā. **T**ertia ē locutiōis yronice
scdm Augustinū improp̄as sibi sic suā nequissimā simulatio
nē: q̄si obiurgādo diceret **O**scularis velud amic⁹: z īfidiar]. ve
re īimic⁹ **N**onī cur vener].: signo amicitie non times vt pditor
agere **S**ic sic Joab fecisse dinoscit **S**cdi reguz. 20. qui dixit ad
amasam. **S**alue my frat: z tenuit manu dextera mentū amase
q̄si osculās cū. **E**t ille nō obseruabat gladiū quē hēbat ioab: q̄ p̄
cussit eum in latere: z effudit intestina eius in terram: z mortu
us est **A**lle hominem: iste deum in homine latentem occidit.
quia occisozibus auxilium z consilium dedit. **D**eniq̄ secunduz
Trisostomum vt magis condolere videretur casui discipuli: q̄
ex ira prouocari proprium nomen subnectit dicens **J**uda oscu
lo filium hominis tradis: **D**induratum lapideum: ymmo fer
reū pectus quod ad tam pregnantia iacula emolliri nō potuit.

*N^o
Ludo xij.*

Timēdū valde ē q̄ multi sūt q̄bus idē v̄bū posset dici q̄ dicunt se nosse deū: n̄ factis negāt: qui caritatē fraternitatis penimīs iudicē ac rācoris sensib⁹ strāgulāt. **V**u q̄d aliud q̄s deum q̄ caritas ē prodūt: **S**ed forte dicis. **S**i iudas xpm nō tradidisset: an etiā obysset: **R**espondet alexāder de halis in tertia pte. **Q**uod si iudas eū nō pdidisset: nec iudei crucifixissent: nihilomin⁹ genus humanū fuisset redemptū: q̄a tūc sola volūtas paciēdi suffecisset. **P**reterea q̄a vt habet de sūma trinitate et fide catholica caplo **F**ideli. in clemētinis: q̄ hūanū corp⁹ passibile assūpsit. **I**deo se cūdū **A**ug⁹. **S**i in cruce mortu⁹ nō fuisset: ad vltimū senio defecisset. **N**ihil ergo excusare pōt ipm pditorē: q̄a sua volūtas iniq̄ debita exigit eū subire tormēta. **S**i cayn fraticida non potuit euadere ipunit⁹: iste deicida et iūtilis apostata quō subfugeret nisi ad cor rediret et peniteret: **S**z nō vult penitere: q̄a qui ipm amicū nomiat: hūc nō veref tradere: nec post traditionē ad pastorē pyssimū itendit redire. **V**ere ḡ hz perire: cū noluit a malo cōcepto desistere: nec cōdignā penitētiam subire postq̄ visus ē iniq̄tatē peperisse. **Q**uo ad scōm. s. obuacionē spōtaneā saluatoris dicit beatus **J**ohes. **I**hesus itaq̄ sciēs oīa que vētura erāt sup eū. s. ex diuina pordinatiōe: mori paratus pcessit iude cōplacibus obuiā q̄ cū ad capiendū venerāt dicēs. **Q**uē q̄rit? **A**t illi dixerūt **I**hm nazarenū. **I**dest salutis auctorē et toti⁹ honestatē. ac salutis florē. **U**tinā ad piā intentionē: sed mīme pchpudor. **D**ixit ihesus **E**go sū. **Q**uasi diceret **Q**ui dixit moysi. **N**ec dices filys israhel: qui ē misit me ad vos: ille idē ego sūz. **N**ēpc dīna virtute factū ē vt venientes ad capiendū eū pmo nō cognoscerēt: etiā suus discipulus traditor ipius: ad sue diuine ptātis ofēnsionē: et suiipi⁹ volūtariā captionē: q̄a icognit⁹ ab eis recessisset si voluisset: quod liquido ex illo qd sequit̄ apparet: cū audito tā simplici et breui respōso. **A**bierūt retrozū et ceciderūt in terrā tā iudas q̄ satellites impij virtute latētis deitatis tā potēt deiecti. **N**ōnullis videt̄ q̄ in dorso ceciderūt pstrati. **A**lys vō q̄ pre timore facies suas a fulgida xpi facie auertētes: sic ab eo facie nū auerfī in faciē ceciderunt: et ignominiose ac cōfusibilē ipo tētes pstrati sūt. **S**ed o dñe ihu quare cōplacuit pietati tue tantā virtutē in v̄bo tā dulci ostēdere: **A**udi aīa dilecta q̄ h factū ē nō sine cā. **N**ā pmo ad mee diuine potētie ostentionē. **S**cōdo ad trepidantiū discipuloz cōfortationē. **T**ertio ad oīm fidelīū instructionē. **R**ōne pmi dicit beatus aug⁹. **Q**uid iudicaturus faciet: q̄ iudicādus s̄ fecit: **Q**uid regnaturus poterit: q̄ moritu

rus hoc potuit: **M**irū valde videt̄ cū tantū ppendissent ī tam
exiguo ⁊ breui respōso vigorem: q̄ nō resilierūt a cōceptu mali
gno: p̄moti ⁊ deuicti tā insigni potentie sue miraculo. Vere cla
ret aperte q̄ dura fronte obstinataq; mēte indurauerūt facies
suas ⁊ nolebāt reuerti: ⁊ ideo nō īmerito a patria sunt repulsi.
Ratiōe secūdi: trepidātes discipuli poterāt vigorosius ad cō
stātiā animari. Attendentes q̄ sicut carnis infirmitate circūda
tus ē volūtariē traditus. Ita deitatis v̄tute poterat pro sui noīe
angustiatos sine cuiuscūq; cōtradictiōe libertati reddere ⁊ ille
sos custodire. **R**atione terty quiq; fideles agnoscat̄ q̄ spōte
q̄ volūtariē sibi pati cōplacuit: qui fugere noxias eorū manus
potuit: ī quibus totā virtutē ac robur ip̄oz enaruauit: ita q̄ to
to corpe p̄strati nihil viriū illis remansit. Tandē cū tremuli de
nuo surrexissent: iterū eos īfrogauit. **Quē q̄rit̄:** At illi dixerūt
ih̄m nazarenū At ille Dixi vobis qz ego suz Si ergo me q̄ritis
finite hos abire Quasi diceret Sic do vobis potestātē faciendi
de me: ⁊ ī me quod itenditis: vt tñ nihil mali pro isto tpe facia
tis meis discipulis **O** vere pyssimū cor ⁊ cordialissimū affectū.
O amicū fidelissimū qui ad vltimā horā nō desitit pro suis cu
rā adhibere dilectis. Reuera in hoc oibus maiorib⁹ dās exēplū
suos iuuare fideliter subditos: ⁊ eoz pro defensiōe se mortis pe
riculo exponere Ut īpleref̄ fmo: qz quos dedisti mihi nō pdidi
ex eis quēq;. Utinā bone dñe ih̄u ⁊ ego iueniri merear in sorte
electoz tuoz: ⁊ nō in cōsortio dāpnatoz: a quib⁹ spes salutis pe
ryt: qz nullus eoz in veritate stetit: eo q̄ vēter eoz t̄re adhesit.
Quo ad tertiū. s. captiōē dolorosam py pastoris Sequit̄ **C**o
hors ḡ militū ⁊ tribunus qui mille militibus p̄crant: ⁊ hy erāt
gētiles: ac ministri iudeoz accesserūt sicut lupi rapaces ad agnū
mansuetissimū: manus sacrilegas irreuerēter iniecerūt in ih̄z
oīm saluatozē: ⁊ tenuerūt eū vinculis stringētes: ignominiose
p̄sternentes manibus insup armatis ip̄m collidētes fustibus
quoq; ac lignis debile ⁊ tenerū corpus eius impingentes siue p̄
cutiētes: ⁊ p̄ nimio furore de ip̄ius afflictiōe q̄ saturari cupiē
tes maliciose conceptū odiū filij belial iurcūde ymmo bestia
liter pepererūt ⁊ ad effectū p̄duxerūt. Sed dicis o aīa: cū in nullo
eis obsistere voluit: quare dāpnabilis ille populus tanta eū cru
delitate inuasit: Audi respōsum fidele: sed noli o aīa negligere
illud factū crudele: alioquī īmunis nō eris a scelere Scito igif̄
q̄ tā timore q̄ malitia ita exacerbauerūt: ī agnum lupi ī dñm
scrui: in dei filiū filij neq;. Timebāt nempe deficere ī pb̄atiōib⁹

et quia sine sufficienti allegatione ac probatione optata non poterant adipisci: idcirco ad tollendum ipsum e medio de cuius gratulabantur penam li despicio cogitabant tam dire crudeliterque tractare: ut si iporum velle fuisset liberati donatus: nihilominus sospitate optabili de cetero minime foret gauisurus. **O** filij adhaec attendite si a mundi principio grauius unquam extiterit bellum: quam ubi caput christus dei filius princeps regum terre: dux in moribus: celi terreque ac omnium subsistentium conditor: fabricator et creator: omnium principum: finis cunctorum: largitor donorum: amator bonorum: rex celorum: destructor infernorum: dissipator mortis: auctor vite: corona glorie. **V**identes autem discipuli quod futurum erat: utique maxima suo magistro imminere tormenta: sen horribile mortis genus: dixerunt Domine si percutimus in gladio? **A**c si diceret. **P**lacet ne ut videlicet faciamus de populo tam dire seruire in te domino nostro pussimo. **S**ed petrus ceteris ardentior et o expectauit responsionem: sed facere cupiens de magistro suo ultionem. **E**xemit gladium percussit seruum summi pontificis cui nomen malcus: qui ad captiorem domini se ingerebat propius appetens placere forte plus alijs. **A**mputauit auriculam eius dextram. **I**n figura legitur auriculam dextram plus quam aurem amputatam. **N**am ille iniquus populus iudaicus non habuit aures: id est plenum auditum: sed auriculam id est umbram quasi modicam audientie prebuit: non obediendo humiliter ad emendationem: sed perueniendo nequit ad observationem. **S**ed o petre an excidit et tua memoria illud salutare perfectionis documentum. **S**i quis percussit te in unam maxillam: prebe et alteram. **Q**uomodo ergo non obseruas: sed potius vindictam exercere non perastinas. **R**ursum crisostomus quod petrus preceptum habuit se non vlcisci: sed hic per magistro vlciscebatur: sciens quod iniuste ab iis opprimebatur. **U**ni tanto charitatis ardore ferebatur: quod vibrasset malignum in capite letaliter: nisi diuina aliter gestum fuisset dispositio misericordie. **Q**ui respondit **S**inite usque adhuc **Q**uasi diceret **N**olite ledentes et opprimentes me prohibere quousque patiar: quia modo tempus est mee patientie declarande: postea tempus erit vlcionis manifestande. **E**cce domini pietatem quomodo nostram confundit sua exuberans caritas peruersitatem. **N**am contempsit petrus dicens **C**onuertere gladium tuum in locum suum. **A**c si dicat **N**olo pugnare armis materialibus sed spiritualibus. **U**nde ambrosius inquit. **A**rma mea sunt lacrimae et orationes: aliter non possum nec deo resistere. **Q**uotidianam ecclesiarum prelati hoc attenderent qui non nunquam regalia a regibus ad pugnandum accipiunt: cum potius reges ab eis cilitia ad penitendum accipere deberent. **E**t

adiecit **O**mnis enī qui acceperit gladiū: gladio peribit: **Q**uod
augustinus libro. 2.º manicheos exponit. Et habet transūptie
23. q. 4. c. Ille. **U**bi dī Ille gladiū accipit q̄ nulla superiori ac le
gittima potestate vel iubete vel cōcedete in sanguine alicuiº ar
mat. **T**alis sic vindictā exercēs: ē sibiīpī pditionē acquirēs: **E**t
adiūgit **C**alicē quē dederit mibi p̄ no bibā illū. **I**n hoc verbo
secūdū crisostomū q̄ ipsam mortē calicē dicit: quā sibi grata ⁊
acceptabilis pro salute mortaliū mors videt̄ edisserit. **A**d pleni
orē q̄ insinuationē sue volutarie passiōis: s̄dit **A**n putas qz
non possum rogare patrē meū: ⁊ exhibebit mibi modo plus q̄
12. legiones angeloz: **D** ihesu fili dei quid aliud fuit istud dice
re: q̄m subsidiū hominū nō quero: qui legiones tot angeloz ha
bere potero. **N**ēpe legim⁹ quarti regū. 19. ⁊ ysaie. 37. vnū ange
lū occidisse in castris assirioz centū octogitaquīq; milia hoīuz
Quod qz verū ē: quid q̄ poterūt facere tot milia angelozū. **N**az
duodeci legiōes efficiūt septuagita duo milia: sicut sunt septua
ginta due lingue hoīm **Q**uo q̄ implebunt̄ scripture **Q**uā si oportet
fieri: utiq; ad hūani generis liberationē. **Q**uia ⁊ si ali⁹ modus
fuerit de eo possibilis: nullus tñ ita ueniēs: ⁊ iō nō erat locus
defensiōis ⁊ resistētie sed magis paciētie. **E**t vt maiore paciētā
exhiberet. **T**etigit auriculā ⁊ sanauit eā **T**um ppter nostraz in
structiōem: vt eius verbo ⁊ exemplo edocti benefacere studea
mus illis qui oderunt nos. **Q**uē non moueat q̄ illi iusto mortē
inferunt: iste persequentū vulnera sanat. **T**um ppter astantiū
ouerionem qui videntes tam beneficū pietatis actū: merito
reliquissent cor incredulum ac animū mutassent peruersū. **S**z
ad maiorem dictozum elucidationem non immerito queri po
test **U**trū alio modo potuit deus saluare gen⁹ hūanū. **R**espon
det sanctus bonauentura doctor seraphicus in tertio distinctō
ne vicefima **Q**uod si loq̄mur de potētia dei reparātis: sic absq;
dubio potuit: vt dicit magister in littera **E**t hugo de sacramen
tis **Q**uia sicut solo nutu mentis ⁊ imperio voluntatis potuit
creare: ita etiam reparare **S**i de potentia ex parte generis hūa
ni: sic determinatuz est sibi posse ad hanc viam: quia deus nos
aliter non decreuit saluare. **U**nde sicut conceditur q̄ nullus
homo potest saluari nisi credat in christum: non enim patet no
bis alia via salutis: potuisset tamen dedisse aliam viam si vo
luisset. **I**ta in proposito **E**t addit q̄ temerarium est cum de di
uina potentia agitur terminum prefigere ei vel tantum **A**m
plius enim potest q̄ nos possumus cogitare.

Quo ad quartū. s. fugā scādaloſam dñici gregis dñ. **L**uc. s. qñ
viderūt suū magistrū manibus vlttricib⁹ nephādoꝝ ita crudeli
ter tractari: cōculcari ⁊ ligari **R**elicto eo pre nimio timore fu
gerūt **R**euera velut volatilia inē que iacif lapis iprouise per i
certas aeris semitas volāt: ⁊ in summitatib⁹ ⁊ ramulis arborū
se tollūt quas añ nō p̄viderūt. **S**ic apostolicus choꝝus fugiēdo
incertitudine refugij vagabat **O**bellū durū vbi p̄mo capitur
p̄nceps: ⁊ totus exercitus fugit cōfusione plen⁹ **A**n licet mihi
loqui **D**iudices seculi: lumīaria mūdi: quid rogo fugitis: **S**ci
tis quē relinq̄tis: **N**ōne eū q̄ ē via: veritas ⁊ vita: **E**t qz viam
deseritis: quo sine via ire intēditis: **V**eritatē fugitis: vbi queso
sine veritate pausabitis: **T**imndū plane ē: ne iniquitatē iiqui
tas comites: **N**ōne ip̄e ē vita ⁊ vite auctor quē relinq̄tis: **A**n
non morti appropiāat qui vitā reliquere eternā nō curat: **S**i
gite gressus vltorius ne curatis: sed redite ⁊ videte quātā paci
entiā ostendat in tribulatiōe sua magister ⁊ dñs ihs: vt omniū
saluandoꝝ p̄moneat salus **Q**uis dubitat quī vlulatus: plorat⁹
⁊ gemit⁹ emisērūt: cū timore p̄culsi lucē reliquerūt mūdi: aucto
rē seculi: gloriā celi: **E**t qz relinquit i manibus sceleratoꝝ sine
adiutorio: p̄pera aīa mea corde magno: ausculta qd loquat⁹: qz
reuera v̄ba profert ōni deuotōie p̄cipuoq; affectu memorie cō
mendanda. **U**n̄ uarrat euangelista dicēs **I**n illa hora dixit ad
illos vtiq; cōphēsores suos: nō ipacient sed rationabiliter: non
inaniter s; lamētabiliter: ausculta ⁊ tu o aīa mea affectat̄ **T**anq̄
ad latronē existis cū gladys ⁊ fustibus cōphendere me **Q**uasi
dicat **S**ine cā hoc fecistis **L**ui⁹ rō subdit **L**otidie **I**dest frequē
ter: apud vos erā i tēplo docēs ⁊ nō me tenuistis **A**c si diceret
Latronis offitiū ē nocere ⁊ latitare: sed ego non nocui s; pluri
mos sanauī: non latui sed publice docui **I**n quo v̄bo scdm̄ **A**n
celmū dñi māſuetudo notāda est: qui tā dulciter p̄secutores su
os alloq̄tur: tā dolci it̄rogatiōe redarguit: vt ip̄oꝝū nequitiaz
cōpesceret: ⁊ nos ad ymitationē sue benignitatis vtiliter iuita
ret **S**equit̄ **S**ed hec ē hora v̄ia **I**dest vobis ad me cōprehen
dendū cessa **E**t potestas tenebrarū **Q**uia dyabolus tenebrarū
p̄nceps incitabat eos ad hoc faciendū: ⁊ ipsi tenebrarum filij
promptos se exhibuerunt ad p̄ficiēdū. **A**dolescēs aut̄ quidaz
sequebat̄ amict⁹ syndone **I**dest linea veste **S**up nudo. s. corpe
qz n̄ hēbat aliō idumētū ab extra: h̄ cū teneret̄ ab impys **R**eli
cta syndone: elapsus manibus tenētū. **N**udus profugit ab eis.
Nondū fuit i eo p̄fecta caritas que foras mittit timorē: sed pro

tanto plus alyis de amore habuisse videt: qz plus ceteris magi
 strū sequebat. Cogitare possumus qd iste discipulus fecisset si
 aurū & argentū lapidesqz p̄ciosos ac alia bona imobilia habuif
 set que pdere potuisset: si sic fugit q̄ sola syndone amictus & te
 ctus fuit. Adhuc tñ modicū i eo attēdere libet: qz mox resūpto
 vestimēto redyt & dñi vestigia secutus fuit. Fieri eni potuit vt
 sub dubio noctis se turbis ducētū ihm q̄si vn̄ ex ip̄is imiscuit
 donec ad atriu p̄tificis cui notus erat puenit. Sed scire cupis
 o aīa q̄s iste fuerit. Ad qd nōnulli estimat vnū ex domo illa fu
 isse vbi cenā manducauerat dñs ihesus cū discipulis suis. Aly
 vero Jacobū fratrem dñi fuisse auctum. at q̄ similis eius erat. Sz
 beda & beatus gregori⁹ i moralibus de Jobāne euāgelista mē
 tionē faciūt. Qui quāuis erat oibus iunior i etate: nō tñ minor
 in caritate: qd melius & p̄fecti⁹ claret si attēdimus ip̄ius corpa
 lē p̄sentia: nō hic solū sz i morte filij dei n̄ defuisse a cruce. Duc
 symon petrus a lōge secutus fuit. Dy duo sicut plus alyis ama
 uerūt. Ita ē plus alyis secuti sūt in passiōe: nec nō plus cucurre
 rūt in audita resurrectiōe. Timor retraxit: sz amor attraxit. Uti
 nā bone ihesu amor tuus dulcis i me absorbeat timorē: qz hoc
 eēt placitū āte te vt summe diligerez te ex isto p̄io egressu quē
 vtrūqz masticauit: i quo caritas resplendet in te vt traheremur
 alliceremur ad te: veniamus cum discipulis & perseueremus
 apud te. Et hec de primo egressū.

Secundo o aīa mea dilecta

vide filij dei secūdū egressū: q̄ ē ab orto ad anne do
 mū. **C** Nā iste egressus fuit valde penalis pp̄ q̄tuor
 p̄io: qz atrocit̄ ductus. Secūdo qz veracit̄ virgini matri nun
 ciatus. Tertio: qz neq̄ter ibidē iterrogatus. Quarto: qz cōfusibi
 lit̄ negatus. **Q**uo ad primū excutere o aīa a torpore & exp̄gis
 cere ab iniquoz clamore & furore vidēdo qd p̄ te patit̄ ihesus
 dei filius p̄ amore. Nā illas delicatissimas manus ligauerūt
 ip̄mqz pcusserūt & cōculcauerūt: nec sibi in aliquo pepercerūt:
 q̄si nulla cōpassiōe dignus foret: qui tñ tāta misericordiā singu
 loz ē miserias p̄secut⁹. **V**ic fidelis deuotio perscrutat factū tā
 crudēle dicēs. **L**ū vclut agnus corā tōdente se obmutuit & se
 libere capere pmisit: cur ille beluinus populus in tā mitē & piū
 tā atrocit̄ exarsit. **A**d quod triplex cā impulit. **P**riā iude p̄dito
 ris suasio siue p̄solatio. **S**ecūda: q̄si āplioz xp̄i cōfusio. **T**ertia sa
 cri mysterij insinuatio. **D**e p̄io p̄z ex prehabitis: q̄ impius